

Miquel Batllori, Jocelyn Hillgarth, Ximo Company i Marion Hermann-Röttgen. Quatre dels participants en el Simposi Internacional sobre els Borja.

Constel·lació d'octubre

La darrera setmana d'octubre tindran lloc a València, paral·lelament als actes organitzats amb motiu dels Premis Octubre, tres congressos: el Simposi sobre els Borja, l'Encontre d'Escriptors i el Congrés de Mitjans de Comunicació.

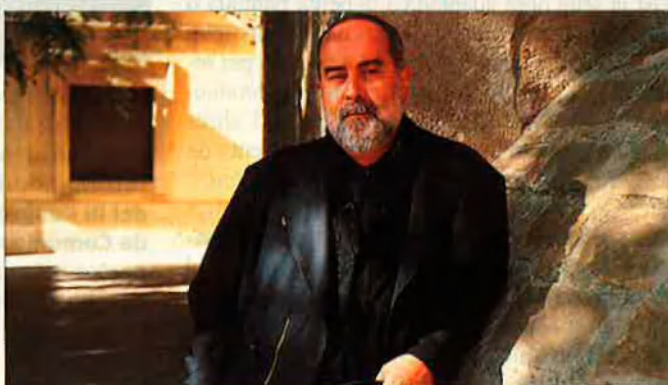
La constel·lació d'octubre, lluny de ser una formació astronòmica –fictícia, és clara esdevingut, en el cicle natural de l'any, una cita reguladora de la temporada de tardor. Eclipsa, durant set dies, la ciutat de València, que es converteix, al seu torn, en l'epicentre al voltant del qual graviten, en una cinètica inusual, actes, congressos, actuacions, actors, actrius i un públic variat en edat, cultura i origen. Les nits es transformen en espai de convivència, musical o dramàtica, que acaba allargant-se fins a altes hores en locals de pública nocturnitat.

Els dies, per contra, cedeixen les hores a sessions de treball, conferències i taules rodones on s'apleguen estudiants, erudits i qualsevol curiós àvid de coneixences, pretèrites o actuals. La constel·lació d'octubre presenta enguany tres congressos –un Simposi sobre els Borja, el VII Encontre d'Escriptors i el III Congrés de Mitjans de Comunicació–. Cal fer esment de la celebració paral·lelament de la Trobada Internacional de Departaments de Català, que en la present edició arriba al quart any. En el marc de la Trobada, restringida a

l'àmbit estrictament acadèmic, es debatran temes com ara l'ensenyament del català com a segona llengua i tot el que aquest problema comporta: publicació de textos d'ensenyament del català com a segona llengua; la política de subvencions que s'hauria d'elaborar destinada a l'ensenyament de la llengua a l'estranger. O també, la problemàtica dels cursos de post-grau en relació amb la filologia catalana.

Els Borja, llegenda o realitat? Per primera vegada en el marc de la setmana dels Octubre, se celebra un Simposi al voltant dels Borja. Però també és la primera vegada que té lloc als Països Catalans un “congrés internacional d'especialistes en el qual no es parteix del no-res sinó de les recerques concretes d'especialistes, com ara les d'Ivan Couclas. A banda, la presència de la figura de Miquel Batllori en garanteix la qualitat i l'erudició”, afirma Ferran Garcia-Oliver, coordinador del simposi, historiador i professor del Departament d'Història Medieval de la Universitat de València.

I és que els Borja han estat –i encara ho són– una família ben desconeguda o de la qual s'ha ofert una imatge tòpica i, per això, errònia. Ai-

xí mateix, la societat valenciana –ni els historiadors–, no ha tingut tampoc consciència de la seua transcendència política en el desenvolupament de l'Europa renaixentista. “Els Borja –assegura Garcia-Oliver– han estat, des de sempre, silenciats o en mans d'historiadors de segona. S'ha creat tota una literatura al voltant d'aquesta família, ben poc atractiva. O justificativa o ploranera, però mai científicament correcta.”

Ara el Simposi pretén rescatar les parcel·les desconegudes d'aquesta família a partir de textos inèdits i d'altres estudis d'especialistes. Però el seguit de sessions de què consta no vol restringir-se a la imatge de la família Borja en el seu temps, sinó que es presenta com un debat sobre un moment històric puntualment convuls. Un moment d'inflexió i de naixement alhora dels estats moderns. Així, Peter Burke, un dels més grans medievalistes i historiadors del Renaixement, tractarà “El mite dels Borja i el mite del Renaixement”. Igualment, s'hi analitzaran altres temes candents d'aquella època, com són, l'any 1492, l'expulsió dels jueus –sobre la qual Ariel Toaff pronunciarà una conferència– o el posicionament d'Alexandre Borja enfront de l'islam, que estudiarà l'hispanista francès Bernard Vincent. O, la mirada crítica de Ximo Company, historiador de l'art i actual director del Museu de Sant Pius V de València, que introduirà els assistents en l'àmbit de les arts i el mecenatge. A més d'aquestes i d'altres conferències, el dissabte 29 d'octubre, a partir de les 10 del matí, al Rialto, s'exhibirà una sèrie de films sobre els Borja, la majoria

dels quals centra la seua atenció en la figura femenina de Lucrecia Borja.

Cap a una escriptura audiovisual.

L'Encontre d'Escriptors, que enguany arriba a la seua setena edició, s'articula entorn de les relacions que s'estableixen entre l'escriptura i l'obra cinematogràfica o, en un sentit més ampli, entre l'escriptura i el medi audiovisual. “Perquè avui dia, la possible dialèctica que va generar, en els seus inicis, l'adaptació de l'escriptor i la seua obra a aquest medi nou ha quedat superada”, afirma Jordi Balló, coordinador d'aquest encontre. “En els nostres dies, s'ha efectuat un acostament progressiu entre aquests dos àmbits fins el punt de confondre's.” I aquest és l'objectiu de l'Encontre d'Escriptors: prendre el pols de la situació actual. Reflexionar sobre l'acostament que s'ha efectuat en els darrers anys entre aquests dos àmbits i com s'ha adaptat la figura de l'escriptor al món audiovisual com a agent o com a observador crític.

Sobretot, la present edició pretén ser un reconeixement a l'escriptura audiovisual l'autor de la qual no és únicament l'escriptor concebut amb una perspectiva tradicional del terme, sinó, tots aquells que graviten entorn d'aquest gènere obert: guionistes, crítics que provenen de la pràctica literària, escriptors que produeixen específicament per a sèries televisives, etc. En aquesta “trobada sòlida, però que no obeeix a un discurs unitari”, segons declaren els seus organitzadors, es tractaran temes diversos. Cal destacar, per exemple, la taula ro-

D'esquerra a dreta i de dalt a baix, Josep Maria Benet i Jornet, Manuel Hueriga, Rosa Vergés i Bigas Luna. Debatran en el VII Encontre d'Escriptors les relacions entre literatura i l'univers audiovisual, cinematogràfic o televisiu.

dona entorn de l'arquetip. Hi participaran, entre altres, els cineastes Bigas Luna i Luis García Berlanga i s'hi projectarà *La teta i la lluna* de Bigas Luna. O el debat sobre els imaginaris –en què participaran els directors Manuel Hueriga, Rosa Vergés, José Luis Guerín i Gerard Gormezano, i el crític de cinema Marcos Ordóñez– centrats sobretot en el cinema català, on les darreres tendències defugen els escenaris locals i marxen a la recerca d'un exotisme que sembla, a hores d'ara, imparable.

Òbviament, no hi faltaran autors com ara Josep M Benet i Jornet o Jaume Cabré, que han vist la seua obra adaptada a la petita pantalla o que han creat en funció de les necessitats televisives. En la taula rodona "L'escriptura per televisió: és possible exportar els nostres productes?" i en la qual participaran aquests i altres creadors literaris, es projectaran fragments de les sèries *Russafa 56*, *La Granja* i *Poble Nou*.

Els mitjans de comunicació: experiències innovadores. Per primera vegada el Congrés de Mitjans de Comunicació, que arriba, aquest octubre, al seu tercer any d'existència, està organitzat pel setmanari EL TEMPS. Aquesta edició del Congrés correspon a la primera part d'una trilogia en la qual s'estudiaran els mitjans de comunicació en totes les seues

Dalt, Lluís Bassat. Baix, Joan Vall i Clara. Tant l'un com l'altre, publicista i director, incidiran, en el marc del III Congrés de Mitjans de Comunicació, en els aspectes més candents del periodisme escrit.

dimensions i el seu desenvolupament. Aprofitant els deu anys de vida del setmanari valencià, el III Congrés centrarà la seua atenció sobre la premsa escrita i el seu futur. En les pròximes edicions es puntualitzarà sobre els mitjans audiovisuals i les noves experiències.

Els grans temes plantejats en el "Futur del periodisme escrit", –grafisme, color, publicitat, desmembrament dels gèneres tradicionals, etc.– tindran com a participants des de publicistes de l'estil de Lluís Bassat, director del grup Bassat, Ogilvy & Mather, o Xavier Olivé, director de *Tiempo DBBO*, fins a directores de mitjans – Wayne Mac Phail, director de *Southam InfoLab*, de Canadà, Assumpció Maresma d'EL TEMPS, Carlos Pérez de Rozas, director adjunt d'art de *La Vanguardia*, o Joan Vall Clara de *Punt Diari*–, editors –Jan Verchere, de *The European*, Rob Usher, de *Tiome International*– o periodistes –Milagros Pérez Oliva, d'*El País*–. En definitiva, tot un ventall de professionals, europeus o no, que donaran compte de l'estat i de les experiències més revolucionàries: la creació d'un marc comunicatiu paneuropeu de *The European*, les edicions múltiples del mitjà suec *Arbetet Nyetherna* o el mateix servei *Online d'EL TEMPS*. **Eliseu T. Climent**

CARME PUERTOLAS

**VIATGE ALS PREMIS OCTUBRE
I A L'APLEC DEL PUIG
29 i 30 d'octubre**

Organitzat conjuntament per
l'Associació Cultural la Bruixola i
Arrels Països Catalans

Amb autocar des de Barcelona
Viatge, sopar dels Octubre, nit
d'hotel, esmorzar i paella de l'Aplec
preu total: 14.300 pts. (socis) - 15.000
pts. (no socis)

Places limitades
Reserves al tel. (93) 453 93 19-452 06 49
(de 19 a 22 h.)

MARGUERITE YOURCENAR

de Marguerite Yourcenar
Traducció de Montserrat Planas
Col·lecció A TOT VENT, 320

Maguerite Yourcenar recull amb una
noviesa especial la memòria familiar i en
fa un monument a la singularitat de la
història de cada home, un testimoni del
vincle subtil entre les generacions, que
s'acumulen com els estrats geològics.

**EL LABERINT
DEL MON**
SECUNDARIS
ARKIUS DEL NORD
QUÈ L'ETERNITAT

**EL LABERINT
DEL MON**

ENCICLOPÈDIA
CATALANA